

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Ivdiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos & Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

§. 1. Quomodo S. Augustinus consolatus sit opibus non virtutibus spoliatos?

urn:nbn:de:hbz:466:1-45699

iniuria; fames illa abundantiam preparabat futurorum bonorum; agitudo illa vitam conciliabat eternam: ulcera illa, qua canes lambabant, splendorem gloriae per Angelos ministrandum ferebant inhumani & crudelis dinitis despectus, & ad januas eius cubile contemptus patris Abrabā pīssimos finis, & beatitudinis eius confortia promittebant. Idem in Vitis PP. dixit Abbas Hyperichina: *Theſauriſ monachi eſt voluntaria paupertas. Theſauriſ ergo tibi, frater, in calo, quia ibi, ad requiescendum, ſine fine ſunt ſecula.* Que cum ita ſint, & reuera virtutum theſauri omnes Pigmalionis opes ſuperent, qui apud pecuniarum contemtores reperiuntur,

*Quid quereris, pauper, Croeso ipſo ditior? illi
Arcula diues erat, mens opulenta tibi eſt.*

C A P V T XII.

Æquo animo pauperibus ferendum, ſi vanis dinitijs ſpolientur, cum virtutibus alijsq; rebus melioribus nolentes ſpoliari non poſſint.

Si, ut corpori anima praefat, ita animæ quoque bona corporis bonis anteferenda ſunt, vilpendendæ ſunt vti que omnes dinitiae, in virtutum comparatione. Quare maxima hinc existit consolatio pauperum ac ſpoliatorum, quod epibus priuati, non priuentur poſſeffione bonorum praefantium. Amiferunt omnia qua habebant ait S. Augustinus, *Numquid fidem? numquid pietatem? numquid interioris hominis bona, quiescit ante Deum diues?* Haec ſunt opes Christianorum, quibus opulentus dicebat Apostolus: *Eſt autem quæſtus magnus, pietas cum ſufficientia:* Nihil enim intulimus in hunc mundum, ſed ne auferre quid poſſamus, habentes autem viatum, & regimēntū hiſ contentiſsimiſ. Nam qui volunt dinites fieri, incident in tentationem, & laqueum, & deſideria multa ſulta, & noxia, que mergunt homines in interitum, & perditionem. Radix eſt enim orationis malorum Avaritia, quam quida appetentes à fide perveruerunt, & infiruerunt ſe doloribus multis. Quibus ergo terrena dinitie illa vastatione perierunt, ſi eas ſic habebant, quemadmodum ab iſo foris pampere, intua dinitie audierant; id eſt: ſi mundo utebantur tamquam non uentes, potuerunt dicere, quod ille grauiter tentatus, & mi-

I.

*S. Augustinus.
lib. I. de ci-
uit. c. 10.*

nimè superatus: Nudus exi de utero matris mea, nudus reuerear. De minus dedit, Dominus abstulit, sicut Domino placuit, ita factum est, se nomen Domini benedictum. Ut bonus seruus magnas facultates haberet, ipsam Domini sui voluntatem, cui pedissequus mente ditesceret, neo contristaretur eis rebus viens relictis, quae fuerat citò moriens relictus. Illi autem infirmiores, qui terrenis his bonis, quamvis ea non præponerent Christo, aliquantula tamen cupiditate cobarebant, quantum bac amando peccauerint, perdendo senserant. Tautum quippe dolerunt, quantum se doloribus inservierunt; sicut Apostolum dixisse supra commorandi. Oportebat enim, ut eis adderetur etiam experimentorum disciplina; quibus fuerat tamdi neglecta verborum. Nam cùm dixis Apostolus: qui volunt diuites fieri, in temptationem incident &c. profectò in diuitijs cupiditatēs reprehendit, non facultatem; qui præcepit alibi dicens: Præcipe diuitibus huius mundi, non superbè sapere, neque sperare in incerto diuitiarum suarum, sed in Deo vino, qui præstat nobis omnia abundantē ad fruendum: bene faciant, diuites sint in operibus bonis, facile tribuant, communicent, thesaurizent sibi fundamen- tum bonum in futurum, ut apprehendant veram vitam. Hac quidē suis faciebant diuitijs, magnis sunt lucris lenia damna solati, plusq; lata- ri ex his, qua facile tribuendo tūtius seruauerunt, quam contristati ex his, qua timide retinendo facilius amiserunt. Hoc enim potuit in terra perire, quod piguit inde transferre. Nam quireceperant consilium Do- mini sui dicentis: Nolite condere vobis in terra thesauros, ubi tinea, & rnbigo exterminant, & ubifures effodiunt, & furantur, sed thesauri- zate vobis in calo thesauros, quo fur non accedit, neque tinea corrum- pit: ubi enim est thesaurus tuus, ibi erit & sor tuus. Tribulationis tem- pore, probauerunt, quam recte sapuerint, non contemnendo veraciſi- mum preceptorem, & thesauri sui fidelissimum, inuicti simumq; custo- dem: nam si multi sunt ganisi, ibi se habuisse diuitias suas, quo contingit, ut hostis non accederet, quanto certius & securius gaudere posuerunt, qui monitu Dei sui illuc migrauerant, quo accedi omnino non posset? Vnde Paulinus noster Nolensis Episcopus ex opulentissimo diuite voluntate pauperrimus, & copiosissime sanctum, quando & ipsi Barbari Nola- vastauerunt, cùm ab eis teneretur, sic in corde suo, ut ab eo postea cognoxiimus, precabatur: Domine non excrucier propter aurum & argentum; ubi enim sint quonia mea, tu scis; ibi enim habebat omnia sua, ubi eum- gondere

condere, & thesanizare ille monuerat, qui hec mala mundo ventura pradixerat. Ac per hoc, qui Domino suo monenti obedierant, ubi & quomodo thesanizare deberent, nec ipsas terrenas diuitias barbaris insensib[us] amiserunt. Quos autem non obedisse paenituit, quid de talibus rebus faciendum esset, si non praecedente sapientia, certe consequentia experientia didicerunt. At enī quidam boni etiam Christiani, tormentis excruciat[us] sunt, ut bona sua hostibus proderent. Illi verò nec perdere, nec perdero poterunt bonum, quo ipsi bonierant; si autem torqueri, quam mammonas iniquitatis prodere maluerunt, boni non erant. Admonendi antea fuerant, qui tanta patiebantur pro auro, quanta essent sustinenda pro Christo; ut eum potius diligere discerent, qui pro se passos aeterna felicitate ditarat, non aurum & argentum, pro quo pati miserrimum fuit, seu mentiendo occultaretur, seu verum dēcendo proderetur. Namq[ue] inter tormenta nemo Christum confiendō amisit, nemo aurum, nisi negando seruanit: quocirca vitiora fortasse errant tormenta, qua bonum incorruptibile amandum docebant, quam illa bona, qua sine ullo utili fructu dominos sui amore torquebant; sed quidam etiam non habentes, quod proderent, dum habere creduntur tor-
ti sunt. Et hi forte habere cupiebant, nec sancta voluntate pauperes erant quibus administrandum fuit; nec facultates, sed ipsas cupiditates talibus esse dignas cruciatibus; si verè melioris vita proposito reconditum aurum argentumq[ue] non habebant, nescio quidem, utrumque cuiquam talium acciderit, ut dum habere creditur, torqueretur. Verumtamen etiam accidit, profecto qui inter tormenta illa paupertatem sanctam con-
fitebatur, Christum confitebatur. Quapropter eis non meruit, ab hostibus cadi, non potuit tamen sancte paupertatis Confessor sine calesti mercede torqueri.

His talibus consolabatur D. Augustinus pauperes à barbaris spoliatos, quos non ad ea, quæ amiserant, modica, fluxa, & multis noxia, sed ad magna, verè pretiosa, & semper duratura aspi-
cere iubebat, qualia bona sunt virtutes, & cœli præmia, quæ vir-
tutes promerentur. Hoc ipsum etiam omnes facere iubebat S. An-
tonius, his verbis: *Quanta pars immensi infiniti ani attributa est
uniuersique? Celeriter ea in eternitate euanescit. Quantaq[ue] est uniuersitas?
Quantula in gleba la terra repis?* Hec omnia tecum cogitans, nihil ani-
mo magnum concipe. Hoc tantum, ut ducta natura agas, & feras, qua-

II.

S. Antonius.
lib. 12, n. 28

S. 3 communis